

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1968-1969.

26 MAART 1969.

WETSVOORSTEL

houdende oprichting van een Nationaal Instituut
voor het Waterbeleid.

TOELICHTING.

DAMES EN HEREN,

Gelet op de dringende noodzakelijkheid, hebben wij de eer hierbij de oprichting van een Nationaal Instituut voor het Waterbeleid voor te stellen. Dit Instituut zal inzonderheid bepaalde bevoegdheden overnemen van de koninklijke commissaris voor het waterbeleid wiens opdracht op 28 februari 1969 is verstreken.

Het Parlement heeft herhaaldelijk van zijn grote belangstelling voor de waterproblemen doen blijken. Inzonderheid heeft het Parlement de wet van 15 april 1965 betreffende het waterprobleem gestemd. Artikel 2 van deze wet opende een krediet van 100 miljoen frank op de begroting van de Diensten van de Eerste Minister onder de volgende omschrijving: « Uitgaven voor de financiering van studies met het oog op de uitwerking van een waterbeleid, inzonderheid van voorbereidende studies tot de met dit doel te verwezenlijken werken en kunstwerken ».

Ook werd bij koninklijk besluit van 16 februari 1965 een koninklijk commissaris benoemd die ermede gelast is de studies betreffende het waterprobleem te coördineren ten einde aan de Regering de nodige maatregelen te kunnen voorstellen met het oog op:

- de mobilisatie van voldoende watervoorraden om in de stijgende behoeften te voorzien, onder zo voordelig mogelijke voorwaarden en zonder de eerbied voor het natuurschoon uit het oog te verliezen;
- de rationele aanwending van deze watervoorraden.

In uitvoering van zijn opdracht heeft de koninklijke commissaris zijn laatste verslag voorgelegd waarin hij de bevindingen en besluiten samenvat van de enquêtes en studies die hij ondernomen had met zijn enkele medewerkers en met de hulp van de onderscheidene departementen en bepaalde privé-organismen die inzake waterproblemen bevoegd zijn.

Chambre des Représentants

SESSION 1968-1969.

26 MARS 1969.

PROPOSITION DE LOI

portant création d'un Institut National de l'Eau.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Etant donné l'urgence, nous avons l'honneur de vous proposer par la présente la création d'un Institut National de l'Eau, cet Institut étant appelé notamment à reprendre certaines attributions du commissaire royal au problème de l'eau dont le mandat est venu à expiration le 28 février 1969.

Le Parlement a déjà témoigné à diverses reprises le plus grand intérêt pour le problème de l'eau. Signalons notamment le vote de la loi relative au problème de l'eau. L'article 2 de cette loi ouvrait au budget du Premier Ministre un crédit de 100 millions de francs comportant le libellé suivant: « Dépenses pour le financement d'études en vue de l'élaboration d'une politique de l'eau, notamment d'études préparatoires aux travaux et ouvrages à réaliser à cette fin ».

Rappelons également que par l'arrêté royal du 16 février 1965, avait été nommé un commissaire royal chargé de coordonner les études concernant le problème de l'eau, à l'effet de pouvoir proposer au Gouvernement les mesures propres à assurer:

- la mobilisation de ressources en eau suffisantes pour faire face à des besoins croissants dans des conditions aussi économiques que possible et sans perdre de vue le respect dû aux beautés naturelles du pays;
- l'utilisation rationnelle de ces ressources.

En exécution de son mandat, le commissaire royal au problème de l'eau a rédigé un rapport final dans lequel il résume les enseignements et conclusions des enquêtes et des études qu'il mena avec ses collaborateurs et avec l'aide des divers départements ministériels et de certains organismes privés, compétents dans les domaines qui touchent au problème de l'eau.

Het laatste verslag van de koninklijke commissaris onderstreept de ernst van de toestand waarvan sommigen van ons reeds in 1964 de verdere ontwikkeling voorzagen. Op 10 december 1964 hadden zij reeds een voorstel-programma-wet betreffende de bouw van stuwmuren op de Semois en de Eau d'Heure ingediend (*Stuk, Kamer, n° 903/1*).

In zijn laatste verslag beveelt de koninklijke commissaris de oprichting van een vast organisme aan dat voor een coördinatie en een harmonisatie van de activiteiten van de verscheidene nationale en internationale organismen dient te zorgen. Hij voegt eraan toe dat zijns inziens het waterprobleem nog steeds niet heel duidelijk afgelijnd is en dat van de ambtenaren van de verschillende departementen die inzake de waterproblemen onderscheidene en versnipperde bevoegdheden bezitten, moeilijk kan gevraagd worden dat zij een visie op het waterbeleid onder al zijn aspecten zouden hebben, en dat zij naast hun dagelijks werk ook nog op tijd en stond de globale perspectieven van de waterproblemen op nationaal en Europees vlak, zouden instuderen en herzien.

Om deze redenen strekt de aanbeveling van de koninklijke commissaris ertoe te bekomen dat gepaste maatregelen zouden getroffen worden opdat bij het beëindigen van zijn mandaat, enerzijds de permanente opdrachten die hij voorlopig uitvoerende, en anderzijds de tijdelijke opdrachten die hij niet heeft kunnen afwerken, door een ander orgaan zouden worden overgenomen.

De hoofdbekommernis van de koninklijke commissaris is dan ook de verwezenlijking van de coördinatie van de activiteiten van de diensten die bepaalde bevoegdheden hebben op het stuk van de waterproblemen. Om meerdere redenen is deze coördinatie noodzakelijk, inzonderheid omdat 's Lands hogere belangen op het spel staan ten overstaan van buurlanden waarmee er eerstdaags zal moeten onderhandeld worden over bepaalde waterproblemen, en die reeds over een coördinerende instelling voor de waterproblemen beschikken.

Op het nationale vlak verwekken tegenstrijdige belangen rivaliteiten omtrent de bevoorradings in water. De Regering moet kunnen beschikken over een orgaan dat haar informatie en — zo nodig — advies zou verstrekken om met kennis van zaken de waterproblemen op te lossen.

Sedert beslist werd het tijdelijk mandaat van de koninklijke commissaris niet meer te verlengen, is er geen enkele ministeriële dienst nog in staat deze taak op te nemen, laat staan uit te voeren.

Wij hebben dan ook gezocht naar een gepaste formule na overleg met personen die bevoegd zijn voor de onderscheidene aspecten van het zeer omvangrijke waterprobleem. De meest economische en best aangepaste formule voor het uitvoeren van de opdrachten die we aan het nieuwe orgaan menen te moeten toevertrouwen, lijkt ons deze waarbij in de oprichting wordt voorzien van een Nationaal Instituut voor het Waterbeleid, die een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid zou zijn en waarvan het organiek reglement en de werking door de Koning zou worden bepaald.

Bij het opstellen van dit wetsvoorstel hebben we ons laten leiden door de op 10 september 1965 gecoördineerde wet betreffende het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand.

Wij zien ons verplicht de hoogdringendheid in te roepen voor dit wetsvoorstel omdat het mandaat van de koninklijke commissaris voor het waterbeleid verstrekt is op 28 februari 1969 en omdat een hiaat dient te worden vermeden dat zeer schadelijke gevolgen zal hebben, indien er een te lange tijdsruimte verloopt vóór de inwerkingtreding van het Instituut dat de studies, documentatie en archieven van het koninklijk commissariaat dient over te nemen.

Le rapport final du commissaire royal au problème de l'eau souligne la gravité de la situation dont certains d'entre nous avaient, dès 1964 déjà, prévu le développement futur. Le 10 décembre 1964, ils avaient déjà déposé à la Chambre des Représentants une proposition de loi-programme concernant la construction de barrages sur la Semois et sur l'Eau d'Heure (*Doc., Chambre, n° 903/1*).

Le rapport final du commissaire royal recommande la création d'un organisme permanent qui devrait assurer une coordination et une harmonisation entre les activités des divers organismes nationaux et internationaux. Il ajoute que ce dernier problème, à son avis, n'a pas encore des contours bien définis, et qu'il lui paraît difficile de demander aux fonctionnaires des divers ministères qui ont des attributions distinctes et fragmentaires dans le domaine de l'eau, d'avoir une vision du problème de l'eau sous tous ses aspects et d'ajouter à leurs tâches quotidiennes celles d'étudier et de revoir en temps voulu les perspectives d'ensemble de ces questions dans le pays et dans le contexte européen.

La recommandation du commissaire royal tend, dès lors, à obtenir que soient prises les mesures appropriées afin qu'à l'expiration de son mandat, les tâches permanentes qu'il a assumées provisoirement et les tâches temporaires qu'il n'a pas pu mener à bonne fin, puissent être prises en charge par un autre organe.

La préoccupation majeure du commissaire royal est, dès lors, de réaliser la coordination des services ayant quelque compétence au sujet du problème de l'eau. Cette coordination s'impose à divers titres, notamment parce que les intérêts supérieurs du pays sont en jeu face à ceux des pays voisins avec lesquels nous aurons incessamment à négocier au sujet de certains problèmes relatifs à l'eau et qui disposent déjà d'un organisme de coordination pour les problèmes de l'eau.

Sur le plan national, des intérêts contraires suscitent des rivalités concernant l'approvisionnement en eau. Le Gouvernement se trouve devant l'obligation de disposer d'un organisme qui puisse l'informer et, le cas échéant, le conseiller afin de résoudre en connaissance de cause tous les problèmes relatifs à l'eau.

Depuis qu'il a été décidé de ne pas prolonger le mandat temporaire du Commissaire royal au problème de l'eau, aucun des services ministériels actuels n'est en mesure de reprendre cette tâche, ni encore moins de l'exécuter.

Nous avons dès lors recherché une formule appropriée, après en avoir délibéré avec des personnes compétentes pour les divers aspects du très vaste problème de l'eau. La formule la plus économique et la mieux adaptée à la mission que nous croyons devoir confier à cet organisme est effectivement celle de la création d'un Institut National de l'Eau, organisme public, doté de la personnalité civile et dont le règlement organique et le fonctionnement seraient arrêtés par le Roi.

Lors de la rédaction de la présente proposition de loi, nous nous sommes inspiré des lois relatives à l'Institut économique et social des Classes Moyennes, lois coordonnées le 10 septembre 1965.

Le mandat du commissaire royal au problème de l'eau étant venu à expiration le 28 février 1969, nous nous voyons dans l'obligation d'invoquer l'urgence afin d'éviter un hiatus dont les conséquences seraient très dommageables s'il s'écoulait un délai trop long avant la mise en place de l'Institut qui est appelé à reprendre les études, les archives et la documentation du commissariat royal.

Het is ook om die reden dat de enkele artikelen van het wetsvoorstel slechts de grote trekken aangeven van het organisme dat ons inziens naar het voorbeeld van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand zou moeten opgericht en georganiseerd worden. Later zullen uitvoeringsbesluiten moeten worden genomen ten einde de werking van het Instituut precies te bepalen.

C'est également pour cette raison que les quelques articles de la présente proposition de loi se bornent à énoncer les caractéristiques essentielles de l'organisme qu'il conviendrait, à notre avis, de créer et d'organiser, à l'image de l'Institut économique et social des Classes Moyennes. Des arrêtés d'exécution devront être pris ultérieurement afin de préciser exactement le mode de fonctionnement de l'Institut.

P. DE VLIES.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

De Koning kan een openbare en met rechtspersoonlijkheid beklede instelling oprichten, onder de benaming: « Nationaal Instituut voor het Waterbeleid ».

Art. 2.

Zonder dat wordt tekort gedaan aan de in voege zijnde wettelijke bepalingen op dit gebied, wordt het Instituut beheerd door een organiek reglement uitgevaardigd door de Koning.

Art. 3.

Het Instituut heeft volgende opdrachten :

- de studies betreffende het waterprobleem coördineren die onder de bevoegdheid vallen van verschillende departementen en van nationale of privé-organismen;
- het volume van 's lands waterbronnen nagaan, rekening houdend met de hoedanigheid van het water, en geregeld een balans opstellen van de behoeften aan water voor alle gewesten van het land;
- bij gebrek aan afdoende oplossingen, de gepaste en gecoördineerde maatregelen voorstellen met het oog op het bestrijden van de verkwisting en bevuiling van het water, alsook het beschermen van de watervoorraden, en het binnen veilige perken houden van de euvels van de waterschaarste of van te overvloedig water;
- de ontwerpen van ordening van de infrastructuur te bestuderen van economisch standpunt uit wanneer zij een weerslag kunnen hebben op de watervoorziening van het Rijk;
- de wetten, reglementaire beschikkingen en ontwerpen van wet ter studie te nemen en gebeurlijk te coördineren telkens ze met het waterbeleid of het waterbeheer verband houden;
- de nationale en internationale conferenties betreffende de waterproblemen te volgen en, zo nodig, eraan mede te werken; de Regering van advies te dienen bij het opstellen van protocollen van internationale akkoorden omtrent de vraagstukken van onze watervoorraden en watervoorziening en omtrent de bescherming van het water, alsmede de Regering van advies te dienen bij problemen van technische bijstand aan de ontwikkelingslanden.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Le Roi peut instituer un établissement public doté de la personnalité civile, sous la dénomination de : « Institut National de l'Eau ».

Art. 2.

Sans préjudice des dispositions légales en la matière, l'Institut est régi par un règlement organique arrêté par le Roi.

Art. 3.

L'Institut a pour but :

- de coordonner les études relatives au problème de l'eau relevant de plusieurs départements ministériels ou de plusieurs organismes nationaux ou privés;
- de s'assurer du volume des ressources en eau du pays en tenant compte de la qualité de ces eaux et d'établir régulièrement un état des besoins en eau pour toutes les régions du pays;
- de proposer, à défaut de solutions définitives, toutes les mesures appropriées et coordonnées destinées à combattre le gaspillage et la pollution de l'eau, à protéger les réserves d'eau et à réduire les inconvénients résultant de la pléthore ou du manque d'eau;
- d'étudier, sous leur aspect économique, les projets d'aménagement des infrastructures lorsque ces projets peuvent avoir des répercussions sur l'approvisionnement en eau du pays;
- d'étudier et, éventuellement, de coordonner les lois, les règlements, ainsi que les projets relatifs à l'eau et à sa gestion;
- de suivre et, le cas échéant, de collaborer aux conférences nationales et internationales relatives à des problèmes de l'eau; de conseiller le Gouvernement lors de l'élaboration de protocoles d'accords internationaux ayant pour objet des problèmes relatifs à nos réserves et à notre approvisionnement en eau, ainsi qu'à la préservation de l'eau; de conseiller le Gouvernement en ce qui concerne les problèmes relatifs à l'assistance technique aux pays en voie de développement.

Art. 4.

Het Instituut wordt beheerd door een Raad van beheer bestaande uit een voorzitter en vijftien leden door de Koning benoemd op voordracht van de Eerste Minister. Acht leden zullen respectievelijk vertegenwoordigen :

De Eerste Minister;
De Minister van Landbouw;
De Minister van Economische Zaken;
De Minister van Openbare Werken;
De Minister van Buitenlandse Zaken;
De Minister van Volksgezondheid;
De Minister van Nationale Opvoeding;
De Minister van Binnenlandse Zaken.

Vier leden zullen respectievelijk vertegenwoordigen de sector van de waterbedeling, van de waterconsumenten van de industrie, van de waterconsumenten van de landbouw, en ten slotte van de gewone verbruikers.

De Raad van beheer heeft de meest uitgebreide bevoegdheid ter verwezenlijking van de doelstellingen van het Instituut. Hij benoemt, schorst en ontslaat de leden van het kaderpersoneel.

De Raad van beheer richt in zijn schoot een bureau van vijf leden op dat belast is met de administratieve taken die hem door de Raad van beheer worden toevertrouwd. Ten minste drie leden van het bureau vertegenwoordigen een ministerieel departement.

Art. 5.

Een wetenschappelijk comité adviseert de Raad van beheer inzake wetenschappelijke vorsing en technische, economische en juridische studies. Het is samengesteld uit een voorzitter die een lid is van de Raad van beheer, en elf leden die na advies van de Minister tot wiens bevoegdheid het wetenschapsbeleid behoort, worden aangewezen door de Raad van beheer.

Art. 6.

Het Instituut maakt ieder jaar de begroting op van inkomsten en uitgaven voor het volgend jaar en onderwerpt deze aan de goedkeuring van de Eerste Minister.

De gewone middelen van het Instituut zijn :

- 1° een jaarlijkse bijdrage van de Staat;
- 2° jaarlijkse vrijwillige bijdragen welke, onder andere, kunnen verleend worden door beroepsverenigingen en particulieren;
- 3° inkomsten die voortvloeien uit prestaties geleverd aan organisaties en particulieren;
- 4° bijdragen en toelagen van openbare machten en instellingen, zowel openbare als particuliere.

De buitengewone middelen behelzen :

- 1° schenkingen en legaten;
- 2° de gebeurlijke overschotten van de gewone inkomsten.

De bestemming van de buitengewone middelen wordt bepaald door de Eerste Minister, op voordracht van de Raad van beheer van het Instituut. Hij zal het advies vragen van de ministers die inzonderheid betrokken zijn bij de voorstellen van de Raad van beheer.

Art. 4.

L'Institut est administré par un Conseil d'administration composé d'un président et de quinze membres nommés par le Roi, sur la proposition du Premier Ministre. Huit membres représenteront respectivement :

Le Premier Ministre;
Le Ministre de l'Agriculture;
Le Ministre des Affaires économiques;
Le Ministre des Travaux publics;
Le Ministre des Affaires étrangères;
Le Ministre de la Santé publique;
Le Ministre de l'Education nationale;
Le Ministre de l'Intérieur.

Quatre membres représenteront le secteur des distributeurs, le secteur des consommateurs industriels, le secteur des consommateurs agricoles et le secteur des consommateurs ordinaires de l'eau.

Le conseil d'administration est investi des pouvoirs les plus étendus pour la réalisation des objectifs assignés à l'Institut. Il nomme, suspend ou révoque les cadres.

Il constitue en son sein un bureau de cinq membres, chargé d'accomplir les tâches administratives qui lui sont confiées par le Conseil d'administration. Trois au moins des membres de ce bureau représenteront les départements ministériels.

Art. 5.

Un comité scientifique assiste le Conseil d'administration à titre consultatif en matière de recherche scientifique et d'études techniques, économiques et juridiques. Il est composé d'un président, choisi parmi les membres du Conseil d'administration, et de onze membres, désignés par le Conseil d'administration, après avis préalable du Ministre chargé de la politique scientifique.

Art. 6.

L'Institut établit chaque année le budget des dépenses et des recettes de l'année suivante et le soumet à l'approbation du Premier Ministre.

Les ressources ordinaires de l'Institut consistent :

- 1° en une contribution annuelle de l'Etat;
- 2° en cotisations annuelles volontaires pouvant, notamment, émaner d'associations professionnelles et de particuliers;
- 3° en recettes perçues en compensation de services rendus à des organisations et à des particuliers;
- 4° en interventions et subventions de pouvoirs publics et d'organismes publics et privés.

Les ressources extraordinaires comprennent :

- 1° les dons et les legs;
- 2° les excédents éventuels de recettes ordinaires.

L'affectation des recettes extraordinaires est déterminée par le Premier Ministre sur la proposition du Conseil d'administration de l'Institut. Il prendra l'avis des Ministres que les propositions du Conseil d'administration concernent particulièrement.

Art. 7.

Het Instituut staat onder het toezicht van de Eerste Minister en van de Minister van Financiën. Het toezicht wordt uitgeoefend door bemiddeling van twee regerings-commissarissen van wie de ene, benoemd door de Eerste Minister toezicht uitoefent op de werkzaamheden van het Instituut, en de andere, benoemd door de Minister van Financiën, toezicht uitoefent op de aanwending van de geldmiddelen die ter beschikking van het Instituut zijn gesteld.

Art. 8.

De modaliteiten van organisatie, inzonderheid het organiek reglement en het kader van het personeel, worden op voordracht van de Eerste Minister bij koninklijk besluit bepaald.

Art. 9.

De likwidatie van het Instituut wordt door de Koning uitgesproken en geregeld.

20 februari 1969.

Art. 7.

L'Institut est soumis au contrôle du Premier Ministre et du Ministre des Finances, à l'intervention de deux commissaires du Gouvernement, dont le premier, nommé par le Premier Ministre, est chargé d'exercer un contrôle sur les activités de l'Institut et le second, nommé par le Ministre des Finances, surveille l'utilisation des moyens financiers mis à la disposition de l'Institut.

Art. 8.

Les modalités d'organisation, et plus particulièrement le règlement organique ainsi que le cadre du personnel, sont fixés par arrêté royal, sur la proposition du Premier Ministre.

Art. 9.

La liquidation de l'Institut est décidée et réglée par le Roi.

20 février 1969.

P. DE VLIES.
L. VERHENNE.
M. VERLACKT-GEVAERT.
C. CORNET.
H. BROUHON.
W. GELDOLF.